

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben.
 Tovább az előfizetések és a lap
 szerkesztésére vonatkozó felszo-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-ső szám
I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl

Söét felhők tornyosulnak . . .

Pécs, 1895. július 17.

Arról, hogy a politikai élet szinpada még a kánikulában se legyen egészen elhagyatott, bőven gondoskodik a Balkán félsziget nyughatatlan népe. Macedoniában indult meg először az a mozgalom, mely keletkezésekor egészen jelentéktelennek tűnt fel, de mióta a mozgalmat intéző tényezők kezdenek a szinfalak mögül mindjobban előtűnedezni, egyre valószínűbbé válik, hogy a macedonai felkelés csak egyik tünete annak a betegségnek, mely egész Európát rövid időn lázba fogja hozni.

Mert most már kétségtelen, hogy a macedon lázadást ugyanaz a kéz szítja, a mely egykor a bolgár népet izgatta fel, hogy aztán mint szabadító vethesse magát közbe és hamis firma alatt egy hódító hadjáratot küzdhesen végig.

Hogy az orosz-török hadjáratnak orosz részről nem az elnyomott keresztény fajrokonoknak ürügyül használt felszabadítása, hanem a Balkán-államok elfoglalása és Péter cár végrendeletének végrehajtása volt az igazicélja és feladata, azt legjobban igazolta az eredmény.

Mikor az európai hatalmak az északi kolosszus rabló vágyainak korlátokat szabtak s a békét akként állították helyre, amint ez a háboru bevallott céljának, a bolgárok felszabadításának leginkább megfelelt: akkor Oroszország megindította az aknamunkát a bolgárok függetlenségének aláadására, hogy az az ország, melynek felszabadítását hangoztatta a háboruban, mint érett gyümölcs hulljon ölébe, s a felszabadított faj- és hitrokonok a török ostor helyett az orosz kaucsuka uralma alá kerüljenek.

A józan bolgár nép azonban felismerte a veszélyt, a mely őt önzetlen felszabadítója ölelő karjai közt fenyegeti, s bámulatos kitartással állt ellent a fenyegetéseknek éppen úgy, mint a hazug ígéreteknek, csábításnak és vesztegetésnek.

Emlékezhettünk rá, hogy a mikor az ifju bolgár fejedelemség uralkodót keresett magának, az önzetlen szabadító volt az, ki haszontalan ürügyek alatt egyik jelöltet utasította vissza a

másik után, mert ő nem fejedelmet, hanem orosz helytartót látott volna csak szívesen Szófiában kormányozni.

Mikor aztán a bolgár nép a vele üzött méltatlan játékot megunva, fejedelmet választott Oroszország ellenére is, akkor az orosz rubel elkezdte vándorlásait Bulgáriában, hogy belvillongást idézzen föl az ifju fejedelem ellen, mert az lett volna az egyetlen alkalom arra, hogy a nemes szabadító ott ismét megjelenjen rendet csinálni s ennek biztosítására aztán végleg ott is maradjon.

A bolgár nép és vezérlő államférfiai azonban az orosz diplomacia ismert alávaló eszközeivel szemben oly böles mérsékletet, de egyuttal szívós ellenállást és tántoríthatlan hazaszeretetet is tanusítottak, mely ennek az életrevaló népnek egész Európa rokonszenvét biztosította.

Az orosz diplomácia kudarcot szenvedett és visszavonult, lesve a kedvező alkalmat hadjáratának megújításához. Ez az alkalom immár elérkezett s az orosz hatalmi törekvések teljes diadalra látszanak vezetni.

A bolgár népnek az orosz elnyomási törekvések elleni nemzeti ellenállását legfőképpen Stambulow szervezte és képviselte, ki fényes államférfiúi tehetségeivel kivívott sikerei révén népe körében páratlan népszerűsége tett szert. Volt azonban egy hibája, jobban szerette nemzetét, mint fejedelmét, s ha nemzetének érdeke nem egyezett éppen a fejedelem szándékával, fel mert lépni ez utóbbival szemben is, hogy megvédje az előbbent.

Ez okozta vesztét! A fejedelem, hogy lerázza magáról Stambulownak már-már terhessé váló gyámkodását, egy szép napon kiadta neki az utat és meghívta a kormányra az ő politikai ellenfeleit.

Ez végzetes lépés volt Bulgária szabadságára, mert az orosz diplomacia látván, hogy esküdt ellensége, Stambulow nem áll többé utjában, ujult erővel fogott hozzá régi tervéi megvalósításához, s ime egy évnél is rövidebb idő kellett csak hozzá, hogy Bulgária a cár lábainál heverjen ismét s maga szolgáltatassa ki magát az északi kényurnak.

Az persze még ily kedvező viszonyok közt sem megy, hogy a megalázkodó fejedelmet egyszerűen kipöndörítsék fejedelmi székéből s egy orosz helytartót küldjenek orosz sereg élén annak elfoglalására, hát egy kicsit felzavarják a vizet, hogy könnyebben lehessen halászni benne.

Macedonia, Albánia, Rumelia mind nagyon alkalmasak arra, hogy egy adott pillanatban megindítsák a zavargást: elég egypár rablóbandára ráfogni, hogy azok a nemzeti szabadságért küzdenek s kész a felkelés. A változott viszonyok közt Bulgáriát sem lesz nehéz beleugratni a törökök elleni felkelés támogatásába, ami természetesen Törökország részéről is megtorlásra ad okot Bulgária ellen s akkor itt lesz a várva-várt pillanat: Oroszország, a dicső szabadító másodsor is bevonulhat az országot megmenteni, de most már végleg a maga számára.

Minden a legszebben megy: a bolgárok a cárnál járnak engesztelő küldöttséggel, a macedonai bandák verekesznek a törökökkel, a bolgárok segítik a rokonokat, most még csak egy kis csetepatéra van szükség a bolgárok és törökök közt és kész a legszebb ürügy az orosz intervencióra.

Hogy azonban a dolgok folyása valahogy ki ne zökkenjen ebből a kedvező kerékvágásból, el kell tenni láb alól azt az egyetlen embert, ki átlát a szitán s arra, hogy az utolsó pillanatban is utját állja a hazáját fenyegető veszélynek, elegendő esze, erélye és népszerűsége van: Stambulownak meg kell halnia, mert csak így biztos a zsákmány.

Az orosz diplomacia nem válogatós az eszközökben, ezt már elégszer bebizonyította, tegnapelőtt is ő irányozta a gyilkos kezét az ellen, a ki egyedül volt képes kivinni azt, hogy a nagy orosz birodalom oly sokáig állott tehetetlenül Bulgáriával szemben. Most már nincs semmi akadályának, hogy a cár rá ne tegye kezét a Balkán gyöngyére, mert a mi diplomaciáknak, mely mindig egy eszmével marad utána a többinek, teljesen mindegy akármi történjek is a szomszédban, csak Goluchowszky úr mehessen nyugodtan élvezni szabadságát.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Jánoska.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Nem ismerik önök Jánoskát? Ezt csudálom, de egyzersmind tisztá szívőből ajánlom, hogy erről hallgassanak, ha kintpadra vonnák is, mert a mamája valószínűs hétfejú sárkány s képes volna kikaparni annak a szemét, a ki nem ismeri az ő drágalátos ficskáját.

A Jánoska most 28 esztendő, de most is csak olyan, mint ezelőtt 26 esztendővel, csak avval a különbséggel, hogy most már nem visel hátulgombo-lós nadrágot s maga meg tud mosakodni s fésülködni, hogy még egy borbélylegénynek is becületére vál-nék. De dacára 28 esztendejének azért hűségesen segít a mamájának lábost síkálni, mosogatni s moso-gatás után elkéretőzik sétálni, de előbb az édes ma-mája megköti szépen a nyakkendőjét, megnézi elől, hátul, megsimogatja a buksi fejcskáját s elmondhatja vele az utazásra készülők imádságát. Mindig a ma-májával aluszik, mert fél a picike egymagában s el-imádkozza minden áldott este, hogy:

„Én lefekszem kis ágyamba,
 Mint egy testi koporsóba.
 Három angyal fejem felett,
 Egyik megőriz engemet,
 Másik szememet lezárja,
 Harmadik lelkeket várja.“

Imádkozás után keresztet vet, falfelé fordul s elalézik, a mint illik is egy jól nevelt gyermekhez.

ki nem akar a mamájának kelemetlenségét okozni a makacságával s nem várja azt, hogy csak ringatásra aludjon el.

Ha a keresztmama jön hozzájuk, szépen kezét csókol neki, azzal leül a sarokba s hallgat mélyse-gesen, mert a mamája azt mondta, hogy kis gyer-meknek csak akkor kell beszélni, ha kérdezik s Jánoska még kis gyermek, mert nincs felesége. Az meg tudvalevő dolog, hogy az ember csak a karika gyűrűnél kezdődik.

Minden második nap délután 3 órakor elmegy látogatába a szomszéd leányos házhoz s ott ül este 8 óráig csendesén. A kisasszonyokat megkérdezi, hogy hány bálban voltak a farsangon? hogy mulat-tak? táncoltak e sokat? jól húzta e a cigány? Mikor aztán valamennyit eltudakolja, hallgat s nézi a szoba mennyezetét, mint ha onnan akarna valami okosat le-olvasni. Ilyenkor ha megszólítják, elpirul, mint egy 16 esztendő polgárista kis lány, ha azt kérdezik tőle, hogy volt-e már ideálja?

„Jaj de szép ruhája van János ur, igazán ele-gans.“ Törte meg a csendet egyik kisasszony hamis-kás mosolylyal.

„Igen. Szép. Az édes mamám varrta most egy esztendeje, de én megkimélem, mert nehéz ám uj ruhát szerezni.“ Szólt Jánoska, ezzel azt tette, a mit az előt: t. i. hallgatott.

De nemcsak, hogy hallgatott a Jánoska, hanem gondolkozott is. Eszébe jutott, hogy azt mondta az édes mamája, hogy neki meg kellene házasodni, el kellene venni a Juci kisasszonyt. El is veszi, ha török ha szakad. Mától kezdve udvarolni fog a Juci kisasszonynak. Tud ő beszédes, szellemes is lenni, ha akar, hiszen diplomás ember, tanítói oklevele van.

„Juci nagysád!? Szereti-e maga a sárgarépa főzeléket, meg a kalarábét? Mert én nem szeretem ám, s az édes mama azt mondta, hogy az én feleségemnek annak kell lenni, a ki nem főz ilyent. Szokott Juci nagysád ilyent főzni?“

„Nem szoktam.“

„Hát a savanyó tojás levesbe szokott-e tárkonyt tenni?, mert a mamám szokott ám és én nagyon szeretem.“

„Szoktam János ur.“

„Akkor hát Juci nagysád mindent úgy szokott tenni, mint az én édes mamám.“

„Ugy szoktam János ur.“

„Juci nagysád szeret-e bálba járni, mert az édes mamám azt mondta, hogy nem illik ám a lá-nyoknak mindig mulatságra járni, hanem otthon is kell dolgozni.“

„Nem járok én bálba jobb szeretek itthon lenni.“

„Hát a nadrágra tud-e katona foltot vetni Juci nagysád?. Mert az édes mamám azt mondta, hogy azt minden jóra való lánynak, a ki férjhez akar menni, tudni kell.“

„Tudok bizony János ur.“

„Édes istenem, de okos maga Juci nagysád. Az édesanyám azt mondta, hogy nekem ilyen okos feleség kell. Hallotta-e Juci nagysád, hogy nekem meg kell házasodnom. Az édes anyám azt mondta, hogy elég okos vagyok már hozzá.“

„Igazán? Aztán van-e már valaki, a kit el akar venni?“

„De van ám.“

„Kicsoda? Mondja meg?“

„Nem mondom, találja ki. Nem szereti a sárga répa főzeléket, meg a kalarábét; a savanyu tojás

Hírek.

Pécs, 1895. július hó 17.

— **(Személyi hír.)** Balogh Károly kir. ítélőtáblai tanácselnök, a kir. ítélőtábla ez idő szerinti vezetője, néhány napi tartózkodásra családjához, a nógrádmezei Penczre utazott.

— **(Harkányi Anna-bál.)** A minden évben megtartatni szokott, megyeszerte híres „Anna-bál“-t f. hó 28-án tartja meg a harkányi fürdőbérlet. Belépti díj 1 frt.

— **(Közigazgatási bejárás.)** A szigetvári vasút közigazgatási bejárása e hó 28-án lesz. A vasút vonalába eső birtokosok rendszerint ügyet se vettek a közigazgatási bejárásokra; pedig a közigazgatási bejárás arra való, hogy ott a bizottság előtt mindenki felszólalhasson, ha érdekei úgy kívánják. Megesik ugyanis, hogy a vasut valamely birtoktestet olyképp vag át, hogy annak egyik része csak úgy lesz továbbra is használható, ha a vasuton oda átjáró készítették. Ha a tulajdonos ebbeli kívánságát a bizottság előtt nem érvényesíti s az átjáró készítésének szüksége a bizottság figyelmét is eke rüli, midőn a vasut már elkészült, nagyon bajos kieszközölni, hogy átjárót a vasutársaság készíttessen. Egy ily átjáró készíttetése pedig több száz forintba kerülhet.

— **(Becsukott polgármester.)** A mi városunk fejével, a legnagyobb hatalmu ural ott a torony alatt, esett meg a napokban a kellemetlenség, hogy akaratan kívül is tovább kellett a városházán maradni, mintsem a hivatalos óra azt előírja. A dolgot úgy esett meg, hogy polgármesterünk ebben a kánikulai melegben azt gondolta, hogy sokkal jobb, ha a hűvös esti órákban végzi el hivatalos dolgait, és úgy cselekedett, mint gondolta. Azonban az volt a baj, hogy e szándékát nem közölte a kulcsok érdemes kezelőjével, a ki a polgármester urnak ily időn tul való szokatlan hivatalban való tartózkodásáról mitsem tudott, és míg ő nagysága javában irogatta alá az aktákat és tanulmányozta volna a gáz társulat által a megváltás ügyében adott választ, hát biz a porkoláb ur az üvegfolysó ajtáját rázárta és re bene gesta, elment ő is egy pohár itókara. Hosszas dörömbözés után, nagy sokára tudták meg, hogy a polgármester ur fogoly, a mit a porkoláb előhajtására, alaposan történt összeszedése és végül ő nagyságának, a kir. tanácsos polgármesternek a kiszabadulása követett.

— **(Halálozás.)** Nárá Gyula, Baranyamegye nyugalmazott számvevője, meghalt Aradon, életének 63. évében. Számos tagu családja és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **(Vesztett eb.)** Ma reggel nagy felhabordást idézett elő a felső Puturka-utcában egy gazdátlan eb garázdálkodása. Egész utca hosszat marta-harapta a kapuban álló kutya kollegáit, kik fájdalomvonítással lapultak aztán meg a hidas aljában. Végre megunták a békés polgárok az örökös félelmet, s egyikük bátorságot véve magának, egy jól célzott lövéssel leterítette a boncolás után vesztettnek konstátált garázda ebet.

— **(Adakozás.)** A havi hegyi kőkeresztre újabb adakozott: Kutonics Katalin 1 frt.

levelebe tárkonyt szokott tenni; s a nadrágra szép buszár foltot tud vetni; bálókba nem jár. Ki az?

„Nem tudom én kitalálni János ur. Jaj de boldog lehet az, a kit maga szeret s feleségül fog venni.“

„Ugy-e boldog? De vajjon a papája odaadná-e?“

„Persze, hogy oda adja. Már hogy ne adná ilyen okos embernek, mint maga János ur.“

„Nem tréfál velem Juci nagysád? Akkor elmegyek, megkérdem az édes mamámat. Kezeit csókolom.“

A mint kilépett a szobából Jánoska, a lányok majd megssakadtak nevetőikben. Ilyen jól még talán soha sem mulattak. Milyen bárgyu, milyen anyámsasszony katonája ez a Jánoska. Aztán még a Jucikát akarja elvenni feleségül. Szegény még azt sem veszi észre, hogy gúnyt űznek belőle. Kézpénznek vesz minden szót. Jaj de nagyot nevetnének, ha eljőne kérőbe.

A mint haza ment a Jánoska, elmondta az édes mamájának, hogy ő milyen szépen kurizált a Juci kisasszonynak, s szépen kiválatta vele, hogy eljőne hozzá feleségül. Mit szól hozzá a kedves mama?

A mama nem szólt semmit, csak megcsókolta a Jánoska két kővér orcáját, s össze-vissza ölelgette.

Jánoska egész este szokatlanul izgatott volt, mindig máshol járt az esze. Az estéli imádságba egészen beleavarodott s egész éjjel, még álmában is a vánkását csókolgatta.

Másnap aztán elkérte az édes mamájától az új ruhát, felkötötte a legszebb nyakkendőjét, s elment a Jucika papájához, hogy megkérje a kezét.

— **(Piac-vizsgálat.)** Ma délelőt: a kerületi orvos a rendőrség közegeinek közbenjöttével inkvizíciót tartott a kofák közt, melynek az eredménye két kosár éretlen alma, egy kassár kajszin és egy jókora mennyiségű mérges gomba elkobzása volt.

— **(Központi temető Pécsen.)** A temető-rendező bizottság tegnap délután tartott ülésében foglalkozott az új központi temető kérdésében. Abban történt megállapodás, hogy a honvéd sántortábortól nyugotra eső 45 holdnyi városi terület fog az új központi temető számára kihalattatni, mely elég magasan fekszik arra nézve, hogy a sirokat ne öntse el a tavaszi vízjárás. Ily értelemben tétetett a javaslat a közgyűlésnek.

— **(Már a gyerekek se játszanak?)** Furcsa kijelentés biz ez, de megtörtént. Tegnap délután a sétatéri gesztenyelák hűs árnyékában játszódott néhány 3-4 éves gyermek. kik hogy ártatlan játékkukat változatosabbá tegyék, mogyoró nagyságu kavicsokkal kezdtek dobálódzni. Istenem! milyen súlyosan is dobhat egy három éves gyermek, pedig hogy erősen dobálhattak, bizonyítja az, miszerint az ott acsorgó rendőr karonfogta a gyermeket őrző dadát, s a városházára óhajtott volna vinni. Mondjuk csak, hogy óhajtott, mert a fenyegető, tekintélyt kölcsönző, fejedelmi álláspon, mit a vérig sértett dada felvett, visszariasztotta a belátás nélküli rendőrt (A rossz nyelvek azt mondják, „pofon“ t igért neki a jól megtermett némbor.)

— **(Eltévedt gyermek.)** A tegnap esti órákban a vasut felé álló rendőrnek feltűnt egy 6-7 éves fiúgyermek céltalan bolyongása, kérdőre vonta hát, ki fia vagy ki lánya? Sirva panaszkodta el a kétségbeesett gyermek, hogy őt Horváth Józsefnek hívják, szülei Kaposváron laknak, akarata ellenére került ide... itt már hangos sirásba tört ki. „Ki hozott ide? — kérdi a jóakaratu rendőr. — Egy nagy szakálu ember tett fel a kocsijára Kaposváron — mondja a gyermek — s most hogy ide értünk, eltűnt! Nagyon valószínű hogy a dologból misem igaz, valami kódorgó koldus gyerekek állt szemben a rendőr. ki a rendőrségi palotába kísérte a fiatal, s máris ravasz koldus esetetét.

— **(Harapós kutya.)** Ma reggel egy alaposan veszettség gyanujában álló kőbor eb megmarta a gyermekkert előtt egy kis fiúcskát. A gyorsan értesített kerületi orvos a sebet menten kiégette, és így a kis fiú túl van a veszélyen. A gyanus eb köröztetését eirendelték, és a rendőrség felhívta reá a gyepmesteri hivatal figyelmét, hogy alkalom aútán végezzen a rosszündulatu kutyaival; és megtörtént kivégzéséről tegyen jelentést.

— **(Kisded játékok.)** A hadügyminiszter elrendelte, hogy a gyalogsági kadétskolák növendékei az eddig viselt kék sapka helyett fekete sapkát kapjanak sárga zsinórral, valamint — hogy a kabátok ujjairól távollítsák el az eddigi arany zsinórt. A rendelet 15 évet lépett életbe s a kadétek ma már „fekete“ sapkát hordanak „sárga“ zsinórral, ami olyan herciggé tette őket, hogy valóságilag ellenállhatatlanok. Hiszen érti a hadügyminiszter, hogyan kell a hadsereget ellenállhatatlanná tenni!

— **(Árviz a Sárközben.)** Valóságos siralom-völgygyé változott a gyakori felhőszakadások és napokig tartó esőzések következtében az ugynevezett

A Jucika épen a papa szobájában volt, mikor benyitott János ur. A mint meglátta a kisasszonyt, olyan kétségbeesett arcot vágott, mint a hétszer megfejtelt csizmaszár, s olyan zavarba jött, hogy minden áron bele akart bujni a könyves szekrénybe s váltig nyitogatta is az ajtáját, még a „Dicsértessék a Jézus Krisztus“ t is elfelejtette mondani. De lassanként aztán magához tért.

„Tekintes ur! Valamit akarok mondani, de küldje ki előbb a Juci kisasszonyt, mert az előtt restellem.“

„De bizony őcsém csak hadd maradjon bent, nem szoktam én titkolózni a lányaim előtt. Csak beszéljen bátran.“

„Tekintetes ur kérem, tisztelteti az édes anyám, azért küldött, hogy mondjam meg, hogy én meg akarok házasodni.“

„Mi a manó őcsém? Igazán?“

„Igazán, mert már elbírom tartani a feleségemet, azt mondta az édes anyám, mert van 500 frt fizetésem, meg az édes anyám is ad egy fejsze tehenet.“

„Aztán kit akar elvenni Őcsém?“

„Épen azt nem merem kimondani a Juci kisasszony előtt, nagyon szégyenlem magamat.“

„No csak bátran, ki vele!“

„Hát kérem szépen ne haragudjon a Tekintetes ur, de az édes anyám azt mondta, hogy a... hogy... a... Juci kisasszony jó volna nekem.“

„Ejnye, ejnye őcsém, hát ezt nem merte kimondani?“

„Igen, kérem szépen. Nagyon félttem, hogy megharagszik a Juci kisasszony, pedig az édes ma-

Sárköz, melyet a Dunavédegát társulat által Szegezárd-tól Bátáig emelt hatalmas töltésvéd a Duna kiáradásától. Ócsény, Decs, Pilis, Alsó Nyék, Báltaszék és Bata községek határaiból ezer meg ezer hold szántó-föld van vízzel elárasztva, melyből csak itt ott kandikál ki egy-egy csomó érett buzafej. A baj — írja szegzárdi tudósítónk. — abból származott, hogy a védőtöltés egész hosszában húzódó szegzárd-bátai hegycsúcsokról lerohanó óriási víztömeg a dunai lapálynak, illetőleg a sárköznek vette útját, s miután vízvezető csatornáról elfelejtettek gondoskodni, fél méter magasságu vízzel és szennyes iszappal borította el a gabonával bevetett földeket, valamint a szegzárdi 40 holdas, nagy költséggel fenntartott állami amerikai szőlőköltséggel fenntartott állami amerikai szőlőtelepet is, mely arra volna hivatva, hogy innen nyerjenek szőlővesszőt a kipusztult szőlők újból való betelepítésére. A mulasztást kétségtelenül a Dunavédegát társulat követte el, azáltal, hogy nem készítette el a levezető csatornát. Igaz, hogy a belvizek levezetésére Bátánál van zsilip, de ezt a Duna magas vizállása miatt nem lehet megnyitni. — Sárköz lakosai, kik nagy költséggel tartják fenn a Duna védegát társulatot, el fognak követni minden módot arra, hogy a nagy tőkével rendelkező társulat hatóságilag kényszeríttessék a levezető csatorna elkészítésére. A filloxera tönkre tette a nép szőlőit, s most meg a víz semmisítette meg gabonatermését s így nagyon sokan koldusbotra jutnak a Sárköz lakó tiszta tőzgyökeres s eddig vagyonos magyarok közül.

— **(Kendergyár Szigetváron.)** Ugyanaz az angol cég, mely Barcstelepen már építi is a kendergyárat, ajánlatot tett, hogy Szigetváron is épít egyet, ha mint Bares vidékén, Szigetvár és Vidéke gazdái is vállalkoznak rá, hogy a gyár számára 20 éven át 500 holdon kender termesztenek, melynek nyers állapotban métermázsáját a gyár 2 frt 80 krajcárért váltja be; a kender azonban nem nyúvik ki helyi szokás szerint, hanem lekaszálják, mi termelési költségeket is jelentékenyen leszállítja. Értésülésünk szerint, a szigetvár vidéki gazdák már össze is állították az 500 hold kenderföldet s a szerződés a vállalkozóval legközelebb megkötik. A Biederman-féle uradalmak 150 hold, az Andrássy uradalom 100 hold kender termelésére kötelezi magát. A szigetvárvidéki televény föld nagyon alkalmas kendertermelésre.

Kétféle árva.

(Rajz.)

Késő éjjel verték fel az orvost álmából: Kati, a kisbérésné leesett a töltésről és súlyosan megsérült.

Rosszhírű fehér caselód volt a Kati, enyves kezű és iszákos, főleg mióta a férje a fegyházban keresett magának szállást vagy öt évre.

— Bizonyosan mélyen tekintett megint a pohárba! — dörmögé az orvos, miközben kísérőjével a falu vége felé lépdelt.

— Természetesen! — volt a válasz.

— Aztán hogyan történt? Nem a pálinkás-boltból jött megint?

Ugyanaz a „Természetesen!“

— A szerencsétlen alig hörgött már, nehezen

mám azt mondta, hogy nem jó senkit magamra haragítani.“

„Hát aztán szereti-e maga a leányomat?“

„Igen is. Szeretem. Mert a Juci kisasszony azt mondta, hogy ő épen úgy főzi a savanyó tojás levest, mint az édes anyám.“

„Hiszen én csak tréfáltam tegnap magával János ur, minek vette komolyan?“

„Nem mondta Juci kisasszony, hogy tréfál, hiszen olyan szépen beszélt velem, hogy még csak el sem nevette magát.“

„Ej, ej! de nagy gyerek maga János ur, nem való magának még feleség, hanem cucli!“ szolt Jucika s ezzel nagy nevetés között kisurrott a szobából.

„Tekintetes ur?! szolt Jánoska, ugye tréfált most a Juci kisasszony, mert nevetett?“

„Nem tréfált az őcsém, sőt nagyon is komolyan mondta, s én is azt ajánlom magának, hogy várjon addig, míg benől a feje lágya, s majd csak akkor nézzen feleség után.“

Erre aztán sirva fakadt János barátunk s váltig engesztelte a Tekintetes urat, hogy ne haragudjanak rá, az édes mamája mondta, hogy házasodjék meg, ő úgy sem mert volna magától. Ezután szépen kezét csókolt a Tekintetes úrnak s nagy sirva balagott haza, hol az édes mamája alig tudta megvigasztalni az ő elkeseredett fiacskáját, a mi végre két krajcár ára krumplicukor segítségével sikerült.

E házassági kísérlet után Jánoska még engedelmesebb s jobb fia lett az édes mamájának, mint eddig volt s nem is szándékozik megházasodni soha többé.

Bartha Kálmán.

éri meg a reggelt. És a gyermekek? Egy ikerpar, még szopósak, egy másfél éves fiúcska és két leány, három és öt évesek.

— Igen, a gyermekek! Különösen a kis ikrek, azok bizonyosan a halál martalécai.

— Nem, — döntött az orvos, — felebaráti kötelességünk gondoskodni róluk. Keresnünk kell valakit, a ki az anya helyét fogja pótolni.

— Talán az erdőkerülőné, — mondá egyike a jelenlevő kíváncsiaknak.

— Igen, az jó lesz; de hát a többi?

— Az egyik az árvaházba jut, a két leány majd a falu libáit őrzi, a kis fiú pedig velük kószálhat.

— Nem, nem, ellenkezett az orvos, a kisbíró jómódu gazda, majd megkönyörül rajtuk, addig míg megkereshetik kenyerüket.

Ezzel felragadta lámpáját az ajtó mellől és a kisbíró háza felé irányította lépteit.

Ékes szólásának sikerült is kedvezően hangolni a kisbírókat úgy, hogy rögtön magukhoz vették a két leányt. De nem is csoda, mikor oly kenetteljesen tud beszélni a jó doktor, akár csak a plébános. Az erdőkerülőné is jó sikerrel járt, alig két hete hogy csecsemőjét temette. „A kis halott kedvéért“ mondá meghatottan, midőn az orvos biztosította, hogy e jótétemény „ott fent“ a kicsike javára szolgál.

Most még csak a másfél éves fiúcska volt hátra, de ma már késő volt, majd holnap!

Másnap az orvos megindult kis kocsiában a szokott körútra. Kiterjedt praxisa volt, még a környékbeli úri lakokban is szívesen látták, mint élő ujságot. A szerencsétlen Kati esetét oly dramatikusán tudta kiszínezni, hogy a grófnő egy tizest adott a kis árvának, a bérlőné egy csomó ruhát, a gazdag cukorgyárosné pedig egy ötvenest adott a jó tékony célra, midőn meghallotta, hogy a grófnő csak tizest adott. Sőt az öreg gróf havi tizenkét forintot ígért a kis fiúcskának tíz évre.

Ily formán a dolog nyélbe volt ütve; 120 forint és egy csomó ruha volt a gyűjtés eredménye. Most már nem volt nehéz a kis fiúcskának helyet kapni; a havi 12 forint oly csalogató volt hogy ugyszólván versengtek érte és a protektornak csak választani kellett.

Pompás ember a mi doktorunk, hallatszott minden oldalról és „derék fiú“ mondá ő is önmagában hazamenet.

A szokott délutáni pihenés után megindult az orvos körütekinteni a faiban, hisz csak meg kellett nézni, hogy érzik magukat a kis árvák! — Nagyszerűen! A két leány a kisbíróknál egész otthonos volt, a csecsemőket pedig gyönyörűség volt nézni! Különösen a kis penzionatus az ő „urasági“ ruhájában szakasztott gróffu volt.

Megelégedetten fordítá eztán lépteit a kocsi felé egy pohár borra, hol a jelenlevők dicsérettel halmozták el, sőt a befolyásos esküdt, Márton gazda, azt vélte, hogy tudja már mire fog a legközelebbi választásnál a legtöbb szavazat esni.

Hiába nincs szebb a jótéttnél! mondá magában hazamenet. Megérkezve a kert felé lépdelt, megnézendő vajjon van-e már néhány érett körte a leányok számára. Eközben a káposztásban egy hatalmas nyulat vett észre, mely teljesen elmerült a vastag levelek élvezetében. Lábujjhegyen gyorsan visszament a házba, honnan rövid idő múlva puskával tért vissza.

Egy durranás és a nyulacaka találva összerogyott.

Meg vagy végre! A megsebesült állat azonban, dacára annak, hogy hátsó lábai szolgálatképtelenek lettek, abba az irányba igyekezett magát vonszolni, hol fészke volt, melyben az éhes nyúlfiak már vártak rá. A doktor egy karót tépve ki a kerítésből, egy vad Sioux indiánhoz hasonlóan vérszomjas kiáltással, tűzben égő szemekkel utána vetette magát. Néhány lépés még, a husáng füttyülve lecsap és a kis nyulacska minden szenvedéstől megszabadult.

A „szerencsés“ vadász homlokát törülve emelte meg szákmányát. Az ördögbe ez aztán egy darab! Legalább hat kiló! No lesz öröm a házban.

A szokottnál későbbült a család vacsorához; szívesen vártak inkább egy órát, hogy a vadhus kelően elkészülhessen. Kitűnően ízlett! A doktor alig tudott betelni vele. Csak rajta, mondá neje, ma becsületesen megérdemelted.

— Igen! fáradságos vadászat volt.

— Nemcsak a vadászat, hanem a jótett által is, melyet . . .

— Igen, igen, az ember segítsen a szükségben lévőkön. Hiába, igaz a mondás, hogy nyugodt lelkiismerettel minden kétszer oly jól esik. Látjátok gyermekek, mindig oda kell törekedni, hogy embert, állatot egyaránt segítsünk a szenvedés idején!

— Az állatokat is? — kérdé a kis Margit.

— Azokat is!

— Igen, de hisz a kis nyulacskát nem segítetted meg, sőt . . .

— Eh, mire mára van a nyúl a világon?!

A doktor kényelmesen hátradőlt székében és pipára gyújtott

Kint a nyúlfiákban négy élettelen tetem feküdt kinyújtózva; egy nagy bagoly jött szárnycsattogással és egy közeli fáraült. „Itt friss pecsenye van“ — sugá neki ösztöne. Carolus.

Közgazdaság.

A filloxera életéből.

Ha az a filloxera legalább is akkora volna, mint az egyik kezem feje ökölre szoritva, talán jobban imponálna földműves népünknek a előbb elhinnék kartékony voltát; ámde parányiságánál fogva sehogy sem tud a magyar gazda fejébe férkőzni az a gondolat, hogy ez a ici-pici jószág képes legyen oly rengeteg kárt okozni. Hiába predikál itt az ember nekik a roppant szaporaságról s akár rekedtté beszélheti magát a rengeteg mennyiség megmagyarázásában, ő azért mégis a száraz időjárás, kemény téli fagy, föld betegség s több efféléknek tulajdonítja a szőlők pusztulását s ember legyen a talpán, a ki eme megcsontosodott hiedemétől eltéríteni képes.

Annyi igaz, hogy a filloxera életében annyiféle fordulat áll be, a mit alig akar elhinni az ember; de a tudományos megfigyelések minden kétség kívül tették élet processzusát s így abban nem hinni annyit tenne, mint az ósdi vaskalaposág által vértetni magát az okos szó ellen.

Hanem hogy valahogy eszébe ne jusson a szíves olvasónak tán azt gondolni, hogy kedvem kerekedett esetleg egy pohár talian bor mellett a filloxerát megénekelni, hamarosan elarulom hogy még diákoromban úgy tanultam, hogy könnyebb az ellenséggel elbánni, ha azt alaposan ismerjük. Mintha jelenlétét semmibe sem vesszük, vagy pedig éppen tudomást sem akarunk róla venni. Azt is nyíltan bevallom, hogy semminemű szert nem találtam fel edene, hogy így a nyerendő szabadalmannak tán előleges reklámot csináljak s pusztítására holmi „biztos szert“ ajánlgassak; egyedüli szándékom az, hogy e veszedelmes jószág életéből kívánok egyetmást elmondani, hogy ezáltal a hívők számát szaporítva, a szőlők okszerű és radikális rekonstruálásának embereket nyerek. Sőt azt is kijelentem, hogy eszembe se jutna a tollamat koptatni, ha még mai napság is ne akadnának akárhányan, kik a filloxera jelentésében nem hisznek s teljes nyugodtan ültetik egyre-másra a hazai veszőket s abban a meggyőződésben élnek, hogy majd ezek prosperálni fognak.

A filloxera csunya és veszedelmes teremtése az Istennek s hogy szerencsétlenségünk van hozzá, annak egyenest és határozottan magunk vagyunk az okai; mert nekünk sohasem elég jó az, a mivel bírnunk, nekünk mindig más kell s csak annak van értéke és becsülete, a mit külföldről importálunk. Nekünk mindenáron francia vesszők kellettek, különleges fajok után sóvárogunk s így szépecskén megkaptuk általa a filloxera veszedelmét. A franciák most már könnyen beszélnek, mert szőlőik újra rekonstruálva legalább is annyit teremnek, mint azelőtt; de hogy mikor jutunk mi oda, annak csak a Jó Isten a megmondhatója.

A filloxera élete máskülönbben nem valami nagyon regényes, legtalálóbban úgy lehetne jellemezni, hogy telen egy két hónapig nem tesz semmit, hanem dermedten telel, aztán elkezd pusztítani és fáját szaporítani. A természettudósok erről a szaporodásról mesés dolgokat beszélnek.

De hát tartsunk rendet!

Ha a nedv körforgása a tőkében lassadni kezd, ezt a filloxera nagyhamar megéri s kalendárium nélkül is tudja, hogy nemokára kezdődik a tél. Féltnél ő kigyelme is a maga csupasz bőrét, lehátol a gyökereken sokszor másfél méternyre is a földbe, hol aztán még azzal sem törődik, ha ott fönn olyan nagy a hideg, hogy a madarak a levegőben is megfagynak.

Vannak közöttük elvett holmi nyegle ficurok is, kik nem respektálják ezt a természeti ujmutatást, hanem tovább is legénykednek a felső gyökereken: ezek aztán rendszeren ott is hagyják a fogukat, a mennyiben tavaszra kelve az ilyen legényeket élet telenül és megfagyva lehet a gyökereken találni. Csak az a kár, hogy kivételes csekély számban szoktak az ilyenek szerepelni.

A vén farizeusok azonban biztos helyre húzódva, dermedt állapotba helyezik magukat s így felelnek át.

Alig közeleg azonban a tavasz és a nedvkeringés élnéklüni kezd, ők is felébrednek a készülőnek romboló munkájukra. Ettől az időtől fogva egyebet sem tesznek, mint össze vissza furkálják a gyökerek külrétegét s e mellett folyton szaporítanak. Nyári melegben akárhányszor még a felső harmatgyökerekre is eljönnek s csak a tartós esőzés képes őket ismét az alsóbb régiókba kergetni. Nem hiába borfereg; de nem is szereti a vizet!

Hanem aztán mikor elérkezik június vége, akkor meg a nagyobb kamassoknak, a melyeknek ilyen

kor barnás színtük van, essükbe jut a felzsinre kiéztálni, a hol is nagyhamar megismerkednek. A éinek pedig szárnya van, az nagyon természetesen megpróbálja a repülést is. Így tesznek ők is a tova szállnak „szerencsét próbálni.“ Igaz ugyan, hogy ebbeli sportképességük nem terjed tovább egy kilométernél, hanem akárhányszor segítségükre jó az erősebb légáramlat. Felveszi őket a szél a szárnyaira s nem ritkán a harmadik vármegyében rakja le.

Hiába való dolog tehát az olyforma okoskodás, hogy ide vagy amoda nem jön el a filloxera; mert bizony egyik szép reggelen arra ébred fel az ember, hogy e hivatal vendégek beköszöntöttek s ekkor bucsut vehet a gazda is eddigi hálás szőlőtökeiktől.

Van olyan gazda is, a ki azzal szereti magát hitegetni és ámitani, hogy a minék kezdete volt, annak végének is kell lenni. Persze, hogy lesz is vége; de kevés köszönet van benne. Ez a vége pedig akkor következik el, midőn már nem lesz mit pusztítani s az eddigi szőlőink egészen tönkresznek téve. Így jártak a franciák is, egy darabig csak vártak, hanem aztán a midőn már megunták a várakozást, hozzáfogtak a munkához s mire a filloxerák a régi szőlőkkel végeztek, addigra az ő új ültetésük már javában teremni kezdett.

Miután pedig nemcsak a vezércikkből, hanem holmi tárcái irományból is lehet üdvösséges és hasznos tanulságot leszármaztatni, szabadjon azzal a jó tanácsossal letenni a tollamat, hogy ébredjünk annak tudatára, hogy a filloxerában kemény ellenséggel van dolgunk s a melyen csak a franciák módjára lehet győzedelmeskedni, ha t. i. szőlőinket újra telepítjük, vagyis komolyan hozzátogunk a rekonstruálásához.

Nagy Kozár.

Liebbald Béni.

TÁVIRATOK.

— **Gyilkos merénylet Sztambul ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mindenfelől megerősítik, hogy Sztambulow szolgája utána iramodott a gyilkosoknak; egyiket galléron is ragadta, de az e közben odaérkezett csendőrök megragadták a szolga karját; a gyilkost pedig futni engedték. Sztambulow operáció közben heroikus lelki nyugalmat tanusított. Az orvosok, tekintettel a nagy vérvesztésre, nem merték narkotizálni és éppen maga Sztambulow vigasztalta jajveszékélő hivat; az orvosoknak pedig oda mondta, hogy: „Csak végezzenek gyorsan, uraim!“ — A kormány lapja, a „Mir“, sajnálkozik az esemény felett, de farizeus módon Sztambulowot teszi érte felelőssé. — Goluchowsky külügyminiszter a szófiai konzulátus utján részvét-táviratot intézett Sztambulow feleségéhez. A távirat Sztambulowot Bulgária legnagyobb fiának nevezi. Sztambulowné ezen kívül részvét-táviratokat kapott Battenberg Henrik hercegtől, Ferdinánd fejedelemtől és igen számosat Bulgáriából. — Az orvosok bulletinje szerint a gyógyulás nincs kizárva. — A londoni lapok jelentése szerint Radoszlavow, Sztambulow hive, az orosz barát bizottságtól fenyegető levelet kapott, hogy Sztambulow sorsára jut, ha orosz-ellenes irányáról nem mond le. — Nacsevics bolgár külügyminiszter legutóbbi diplomáciai fogadásán a külföldi hatalmak képviselői közül egy se jelent meg.

— **Zavargások Macedoniában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Turn-Szeverinből egy hajórakomány fegyver és lőszer érkezett Belgrádba Gagarin orosz herceg dunai hajóján. A szerb kormány felszólította a fegyverszállítmány átvevőit, hogy a fegyvereket 48 óra leforgása alatt szállítsák el, azzal a megjegyzéssel, hogy azokat Szerbiából Macedoniába becsempészni nem engedi; mert ellenkező esetben kénytelen lesz a fegyvereket elkobozni.

— **Szerbia háborúra készül.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szerb minisztertanács elhatározta, hogy a hadsereg részére nagyobb lővászárásokat fog eszközölni. E célból a hadügyminiszter két tisztelet küldött Magyarországra.

NYILT-TÉR *)

Nyilatkozat.

Tömöri Jenő által sem eddig csinált, sem ezután csinálendő adósságait szülei ki nem fizetik a hitelezőknek.

*) Ezen rovat alatt megjelentekről nem vállal felelősséget. A szerk.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK.

Budapestről	1804. sz. szem. von. reggel	5 ó. 15 p.
B.-Bródból	1807. sz. szem. von. reggel	8 ó. 01 p.
Uj-Dombóváról	1842. sz. vegy. von. reggel	8 ó. 23 p.
Bécsből	6802. sz. szem. von. d. e.	9 ó. 39 p.
B.-Bródból	1806. sz. szem. von. d. e.	11 ó. 18 p.
Budapestről	1806. sz. szem. von. d. u.	4 ó. 08 p.
Vinkovozáról	6801. sz. szem. von. d. u.	5 ó. 50 p.
Budapestről	1802. sz. gyors. von. este	7 ó. 44 p.
Bécsből	6812. sz. vegy. von. este	8 ó. - p.
B.-Bródból	1808. sz. szem. von. éjjel	11 ó. 02 p.

PÉCSROL INDUL:

B.-Bród felé	1804. sz. szem. von. reggel	5 óra 35. p.
Budapest	1801. sz. gyors. von. reggel	8 óra 24. p.
Bécs	6811. sz. vegy. von. reggel	8 óra 29. p.
Vinkovozó	6802. sz. szem. von. reggel	9 óra 49. p.
Budapest	1805. sz. szem. von. d. e.	11 óra 34. p.
Uj-Dombóvár	1858. sz. vegy. von. d. u.	2 óra 44. p.
B.-Bród	1806. sz. szem. von. d. u.	4 óra 20. p.
Bécs	6801. sz. szem. von. este	6 óra 32. p.
B.-Bród	1808. sz. szem. von. este	8 óra 18. p.
Budapest	1808. sz. szem. von. éjjel	11 óra 30.

F. évi május hó 1-től a B.-Bródból jövő 1807. számú és B.-Bródba menő 1808. számú személyvonatoknak Mohács felé csatlakozásuk van.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Felvilágosító szerkesztő
PLEININGER FERENC

11580. sz.

1895.

Hirdetmény.

Pécs sz. k. város tanácsa ezennel közhirre teszi, hogy a **felső sétatéren felállítandó kioszkhoz** szükséges és **5279 frt 33 krral** előirányzott **föld, kőműves, kőfaragó, terrakotta, ács, bádogos, asztalos, lakatás, mázoló, üveges és festőmunkák** biztosítása iránt **1895. évi július hó 25-én Pécs város gazdasági tanácstermében** zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtés tartatik.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik a fent elősorolt egyes, avagy az összes munkákat elnyerni óhajtják, a vállalati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat **legkésőbb f. é. július 24-én, déli 12 óráig a polgármesteri hivatalnál** nyujtsák be, a vagy pedig a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

Az árlejtési feltételek, tervek és költségvetés a városi főmérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécsett, 1895. július hó 16-án.

Pécs sz. kir. város Tanácsa.

Egy bolt helyiség

a királyi ítélő tábla palotájában azonnal bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítás kapható lapunk nyomdájában (megye- és Mária-utca sarkán.)

Hirdetések jutányos áron vállaltatnak el.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár és papirkereskedésemmel

Pécsett, Mária- és megye-utca sarkán

(a királyi-táblai épület átellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.